

Tisková zpráva, 3. ledna 2014

V Antarktidě zavlaže vlajka Masarykovy univerzity

S novými vlajkami Masarykovy univerzity (MU) a české vědecké stanice vyjede letos šestnáct vědců a techniků na dvouměsíční expedici na antarktickou stanici Johana Gregora Mendela, kterou univerzita vybudovala na ostrově Jamese Rosse. Nové vlajky tak doplní tradiční státní symboly, které doposud výpravy vyvěšovaly. Odborníci z MU a dalších vědeckých institucí vyrazí do Antarktidy již po osmé, a to 9. ledna 2014.

Na ostrově Jamese Rosse dlouhodobě zkoumají lokální klimatické podmínky jeho odledněné severní části, měří rychlost ústupu ledovců či rozmrzání vrstvy trvale zmrzlé půdy a modelují škodlivé UV záření, které k povrchu Země proniká během každoročního úbytku stratosférického ozónu nad Antarktidou. Vědci se zaměřují také na reakci vegetace na měnící se klimatické podmínky, biodiverzitu mikroorganismů a parazitologii antarktických ryb. U bezobratlých živočichů budou zkoumat magnetorecepci, neboli schopnost rozpoznat a orientovat se podle geomagnetického pólu Země. Výzkum vedený expedičním lékařem bude letos obsahovat mj. analýzu úrovně stresu, kterému členové expedice podléhají během pobytu v Antarktidě, založeném na množství stresových hormonů zaznamenaném v lidských vlasech. Na ostrově Jamese Rosse i na sousedním ostrově Vega pak prozkoumají pozůstatky vulkanické činnosti a klimatický vývoj dávných období zaznamenaný v jezerních usazeninách.

Pokračovat bude i technické vylepšování stanice, které loni zkomplikoval celoplošný mořský zámrz, navýší se tak například ubytovací kapacita stanice až na dvacet osob. „*Především chceme přivést a zprovoznit nový technický kontejner, který bude sloužit k úpravě a akumulaci pitné vody. Kvůli úspoře fosilních paliv také na stanici nainstalujeme fotovoltaické panely,*“ uvedl správce stanice Pavel Kapler.

Česká vědecká stanice v Antarktidě uzavřela spolupráci s průmyslovým partnerem a v extrémních podmínkách nejjižnějšího kontinentu bude testovat malou větrnou elektrárnu s unikátním 5kW generátorem elektrické energie. „*Energii z větru již na stanici využíváme, ale vzhledem k tamním extrémním podmínkám je třeba generátory modernizovat,*“ doplnil Kapler.

Expedice, kterou tvoří šest vědců, pět doktorských studentů, dva odborní asistenti, dva technici a správce stanice, odjíždí do Antarktidy 9. ledna. Po letu z Prahy do Santiaga de Chile budou účastníci pokračovat do Punta Arenas, odkud je k ostrovu doplaví chilské armádní plavidlo. Na stanici stráví přibližně dva měsíce a v druhé polovině března se vrátí zpět přes sousední základnu Marambio s využitím argentinského vojenského letectva.

Účastníci expedice:

prof. Miloš Barták (rostlinný fyziolog a vědecký koordinátor výpravy)
Karel Holčák (technický pracovník společnosti Czechoslovak Ocean Shipping)
Mgr. Filip Hrbáček (geomorfolog)
Dr. Pavel Jurajda (ichtyolog)

Pavel Kapler (správce stanice a vedoucí expedice)
Mgr. Marcel Kosina (mikrobiolog)
Dr. Kamil Láska (klimatolog)
dr. Šárka Mašová (parazitoložka)
Mgr. Veronika Michálková (parazitoložka)
Dr. Daniel Nývlt (glaciolog)
doc. Ivo Sedláček (mikrobiolog)
MUDr. Martin Slezák (lékař)
Dr. Zdeněk Stachoň (kartograf)
Petr Šrámek (technický pracovník společnosti Czechoslovak Ocean Shipping)
Mgr. Kateřina Tomanová (zooložka)
Dr. Peter Váczi (rostlinný fyziolog)

Kontakt: Tereza Fojtová, tel: 549 49 49 49, mobil: 724517335, E-mail: fojtova@muni.cz

---

Česká vědecká stanice J. G. Mendela, jejímž vlastníkem a provozovatelem je Masarykova univerzita, byla dostavěna 4. března 2006. Projekt výzkumné stanice vznikl v roce 1999 na půdě Geografického ústavu Přírodovědecké fakulty MU. Provoz základny s kapacitou 15 pracovníků v jižní části ostrova Jamese Rosse je z velké části zajištěn pomocí obnovitelných zdrojů energie. Náklady na její vybudování činily přibližně 60 milionů korun. Odborníkům z Masarykovy univerzity, ale i z dalších českých a zahraničních institucí, má sloužit příštích 20 až 30 let. Vybudováním této unikátní velké vědecké infrastruktury se Česká republika zařadila mezi 30 států světa, jejichž vědecké stanice se podílejí na výzkumu ledového kontinentu.

